SUOMEN ALKUPERÄISTEN SAAMELAISTEN YHTEISTYÖJÄRJESTÖ

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

MERJA MATTILA

Lapinkyliä ei ole koskaan lakkautettu.
Sen oikeuksia ei ole koskaan lakkautettu

Lapinkylät ovat muodostaneet oman
yhteistyöorganisaation
Suomen alkuperäisten saamelaisten yhteistyöjärjestö ry:n
Lapinkylien parlamentin

Sen tavoitteena on turvata ja edistää

Metsä- ja inarinmaan saamelaisten oikeuksia
alkuperäiskansan oikeuksien toteutumista,
oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin,
oikeutta maihin ja vesiin,
äänioikeuden saamista,
yhdenvertaisuutta.

Ajamme kaikkinaisen syrjinnän poistamista
Kaikkien saamelaisten keskinäistä veljeyttä
Perus- ja ihmisoikeuksien loukkaamattomuutta

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

LAPINKYLIEN OIKEUDET OVAT PERIYTYNEET LAPINKYLIEN JÄLKELÄISILLE

POLVEUTUMISEMME SUOMEN
LAPINKYLIEN
SAAMELAISISTA ON
TODISTETTAVISSA

Identiteettimme on saamelainen. Olemme alkuperäiskansaa.
Olemme perustuslain 17 § 3 mom. tarkoittamia saamelaisia.
Olemme elävä saamen kansan osa.

De Jure, metsä- ja inarinmaan saamelaiset ovat perustuslain 17 § 3 mom. tarkoittamia saamelaisia. Lain 121 § 4 mom. koskee kaikkia saamelaisia.

De Jure metsä- ja inarinmaan saamelaiset ovat saamelaiskäräjälain 3 § tarkoittamia saamelaisia.

Metsä- ja inarinmaan saamelaiset ovat ILO -169 sopimuksen alkuperäiskansan määrityksen mukaisesti alkuperäiskansaa.

Korkein oikeus tunnustaa (KHO 2022:18) metsäsaamelaisten saamelaisuuden ja oikeudet

Perustuslain mukaan meillä on oikeus harjoittaa omaa kulttuuria ja vaalia omaa saamen kieltä.

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

IDENTITEETTIMME ALKUPERÄAIKANSAAN KUULUMINEN JA OIKEUDET

SAAMELAISUUTEMME DE JURE

Saamelaiset ovat EU:n ainoa alkuperäiskansa. Metsäsaamelaiset ovat se osa suomalaisesta saamenkansasta, jonka perusteella saamelaiset voidaan määritellä alkuperäiskansaksi.

OIKEUS YHDENVERTAISUUTEEN METSÄSAAMELAISILLE

OIKEUS IDENTITEETTIIN OIKEUS KIELEEN JA KULTTUURIIN JA NIIDEN YHDENVERTAISEEN KEHITTÄMISEEN

OIKEUS IHMISYYTEEN JAIHMISOIKSIIN

SYRJIMÄTTÖMYYS

ASEMA

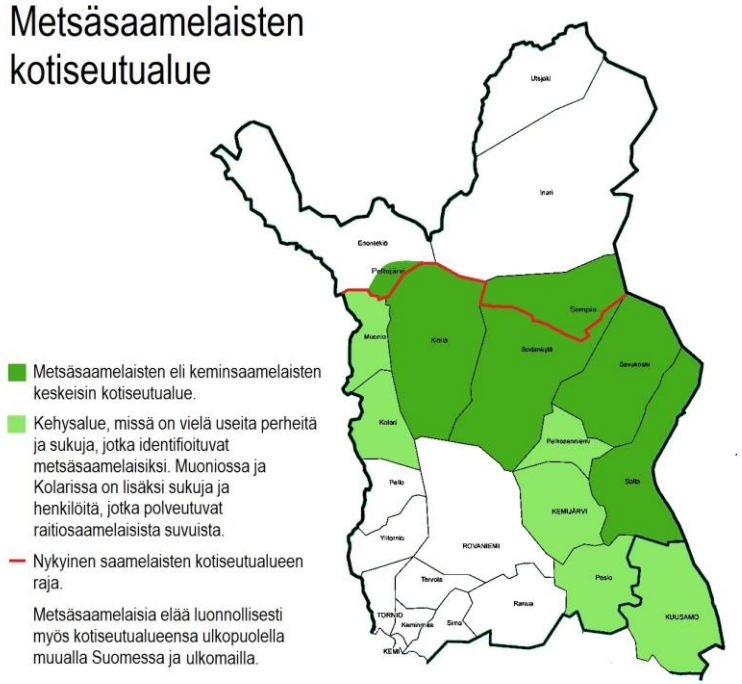

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

Saamelaiskäräjälaki

- ei perustu historiallis –oikeudelliseen totuuteen
- Luokkaa Suomen Lapinkylien oikeuksia
- Loukkaa oikeutta yhdenvertaisuuteen lain edessä
- jatkaa kolonialismia.
- on syrjivä laki

Yhteistä näille epäonnistumisille on ollut, että ne toistavat kerta kerran jälkeen samaa virhettä - Niissä yritetään häivyttää oikeushistoriallinen totuus.

Keskeisimmäksi asiaksi nousee saamelaisten kulttuuriin ja elinolosuhteisiin eniten vaikuttava kysymys saamelaisten oikeuksista maihin ja vesiin
Laissa on kyse metsäsaamelaisten ja inarinsaamelaisten perus- ja ihmisoikeuksita

SAAMELAIS-KÄRÄJÄLAIN MUUTOSESITYS LOUKKAA IHMISOIKEUKSIA

OIKEUS YHDENVERTAISUUTEEN

KIELEEN JA KULTTUURIIN

OIKEUS IHMISOIKEUKSIIN

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

- Saamelaiskäräjät määrittää itse keitä järjestöön kuuluu
- Sille annetaan itsehallinto määrätä keitä sen jäsenet ovat
- Annetaan tuomiovaltaa
- Annetaan viranomaisstatus
- Annetaan oikeus merkittävään päätösvaltaan 1) alueenkäytössä 2) valtion maiden, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa ja käyttöä sekä vuokrausta ja luovutusta koskevissa asioissa 3)kaivostoiminnassa, 4) elinkeinoissa 5) luonnin monimuotoisuutta ja ilmastonmuutosta koskevissa asioissa 6) varhaiskasvatuksessa ja opetusta koskevissa asioissa 7)sosiaali ja terveyspalvelua koskevissa asioissa 8) omien resurssien ja toimintaedellytyksiin kuuluvissa asioissa ja 9) kaikessa mikä koskee heidän asemaa

KEITÄ SAAMELAISKÄRÄJIIN KUULUU

KENELLE VALTA ANNETAAN

MITEN VALITAAN VALLAN KÄYTTÄJÄT VALITAAN

ONKO PROSESSI PERUSTUSLAIN MUKAINEN

KUINNIOITTAAKO SE KAIKKIEN IHMISTEN IHMISOIKEUKSIA

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

Saamelaiskäräjälakiesityksestä puuttuu olosuhde- ja vaikutusten arviointi koskien kaikkia saamelaisia →vasta se johtaa oikeasuhtaiseen lainsäädäntöön

Saamelaisasiain neuvottelukunta asetettiin v 1971, Se teki varsin laajan selvitystyön saamelaisten kulttuurisista, sosiaalisista ja taloudellisista olosuhteista.

Jokseenkin kaikkien maa- ja vesioikeuden asiantuntijoiden kuulemisen jälkeen saamelaiskomitean yksimielinen johtopäätelmä ja tulos oli:

LAPINKYLILLÄ JA LAPPALAISILLA ON EDELLEEN KIINTEISTÖN OMISTUKSEEN VERRATTAVA HALLINTA- JA OMISTUSOIKEUS LAPIN MAIHIN JA VESIIN.

Omistusoikeus turvataan perustuslaissa.
Omistusoikeutta tai oikeuteen sisältyvä
Maa- ja vesioikeuksien puhe- ja määräämisvalta
kuuluu Suomen lapinkylien perillisille.

.

Näitä ei tule siirtää kollegiaaliseksi oikeudeksi saamelaiskäräjille.

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

LAPINKYLILLÄ ON OLLUT OIKEUKSIA

MAIHIN JA VESIIN
LIITTYVÄT OIKEUDET
PERIYTYVÄT

Eriarvoinen yhteiskunta

Saamelaiskäräjien vallankäyttöä laajennetaan kielen ja kulttuurin ulkopuolelle **uusille toimialoille ja alueelle** (9 §:n luettelo).

Lakimuutos on epäselvä, sumea ja rakentuu periaatteille ja määrittelemättömille käsitteille. Se palvelee dynaamista vallankäyttöä.

Dynaamisuus, valtaa tukevine ennakkopäätöksineen, laajennettuine neuvotteluvelvoitteineen, viranomaisen huolenpitovelvoitteineen ja heikentämisen kieltoineen palvelee dynaaminen itsehallintoa.

Lainmuutoksella rakennetaan raja-aita saamelaisten ja stauksettomien saamelaisten eli metsäsaamelaisten välille

Raja-aita ulottuu varhaiskasvatuksesta aina yliopistoon saakka

SAAMELAIS-KÄRÄJÄLAIN MUUTOSESITYS JA SEN VAIKUTUKSET METSÄSAAMELAISILLE

LAINSÄÄDÄNNÖN ONGELMA

VAIKUTUSTEN

ARVIOINNIN PUUTE

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

VAATIMUKSIA SAAMELAIS-KÄRÄJÄLAIN MUUTOS-ESITYKSEEN

Saamelaiskäräjälain käsittely on keskeytettävä ja jätettävä se seuraavan eduskunnan päätettäväksi siihen sisältyvien vakavien puutteiden vuoksi

1. Yhdenvertaisuus ei toteudu
2. Omistuksen suojan rikkominen
3. Perus- ja ihmisoikeuksien loukkaus
4. Syrjintä
5. Vaikutukset kunnan itsehallintoon; kaksi päällekkäistä hallintoa – kahdet kulut
6. Saamelaiskäräjien vallankäyttöä ennakkopäätösmenettelyllä ja laajennetulla neuvotteluvelvoitteella → etenkin alueenkäytön kysymyksessä tuo ongelmia
7. Neljän pohjoisen kunnan alueen kehittäminen vaatii kahden itsehallintoa harjoittavan tuplapäätökset. Intressit ovat erilaisia
8. Vaikutukset perinteisiin elinkeinoihin, poronhoito, metsästys, kalastus
9. Laista puuttuu vaikutusten arviointi yhteiskunnalle – miten toimii kahden itsehallintoa toteuttavan viranomaisen toiminta neljän pohjoisen kunnan alueella.

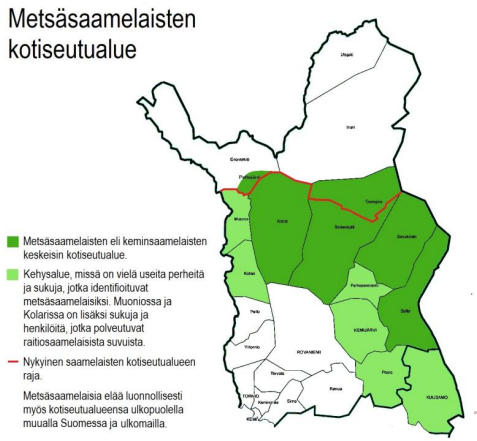

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

Saamelaiskäräjien asema on haastettava

Saamelaiskäräjät eivät ole kykenevä hoitamaan kaikkien saamelaisten asioita

Saamelaskäräjien johdolla – ainakin yhteisymmärryksessä - on laadittu metsä- ja inarinsaamelaista kansanosaa syrjivä lakiehdotus

Etninen puhdistus on käynnistynyt ja jatkuu saamelaiskäräjälain tukemana

SAAMELAIS-KÄRÄJÄT OVAT LAIMINLYÖNEET METSÄSAAMELAISET

KUKA HOITAA ALKUPERÄISKANSAAN KUULUVIEN METSÄ-JA INARINSAAMELAISTEN OIKEUKSIA

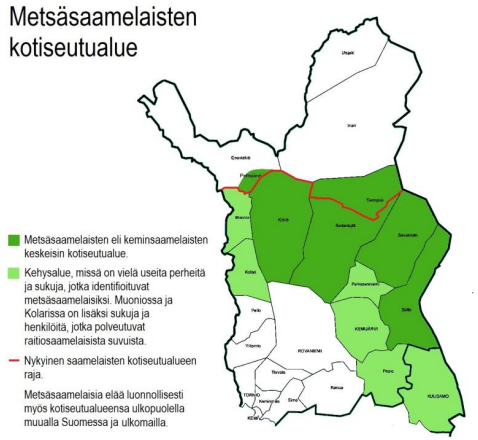

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

Suomen oikeusvaltioperiaatetta, demokratiaa, perus- ja ihmisoikeuksia ja muita näihin liittyviä periaatteita horjutetaan saamelaiskäräjälain muutoksella

Tällä saamelaiskäräjälain muutoksella on perustavaa laatua oleva vaikutus vakaan yhteiskuntamme perusrakenteisiin, niihin oikeuksiin, joihin tämä kansakunta luottaa.

Saamelaisrekisterin ulkopuolelle jäävän etnisen alkuperäiskansanryhmän, metsäsaamelaisten ja inarinsaamelaisten, oikeudellisen aseman turvaaminen tulee ottaa osaksi tätä lainsäädäntöä.

Tätä lain muutosesitystä arvioitaessa tulee tarkastella, kestääkö tuomioistuinlaitoksen riippumattomuus.

Oikeusvaltiossa maan kansalaiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

SAAMELAIS-KÄRÄJÄLAIN MUUTOSESITYS UUTEEN VALMISTELUUN

OIKEUS YHDENVERTAISUUTEEN

KIELEEN JA KULTTUURIIN

OIKEUS IHMISOIKEUKSIIN

OIKEUS SYRJIMÄTTÖMYYTEEN

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÂ SIIJDÂI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND